

Jaarverslag 2023 – Hospice De Vier Vogels

Inleiding

Met dit jaarverslag geven wij u een inkijkje in het reilen en zeilen binnen hospice De Vier Vogels.

Ons hospice is het oudste hospice van Rotterdam, een sfeervol en warm bijna-thuis-huis aan de Mathenesserlaan waar wij sinds 1999 zijn gevestigd. Ons huis, met vier bedden, biedt midden in Rotterdam een oase van rust.

Onze kernwaarden zijn **geborgenheid, wijsheid, rust en eigenwaarde**.

Als het afscheid van het leven dichterbij komt en iemand niet thuis kan blijven, biedt ons hospice een comfortabele omgeving. Met onze kleinschalige professionele organisatie bieden wij huiselijkheid, rust en geborgenheid. Niet alleen aan onze bewoners, maar ook aan hun familieleden en naasten. Elke bewoner of zijn of haar naasten moet zich welkom en gerespecteerd voelen.

Sterven is een waardevolle periode in het leven, waarin het leven kan worden afgerond en men zich kan voorbereiden op het naderende levenseinde. Het is voor ons een vanzelfsprekendheid dat de bewoner tot het einde toe zelf de regie houdt over het leven en het stervensproces. Iedereen is uniek en we respecteren ieders eigenwaarde. In onze organisatie geeft ieder mens - van bewoner tot vrijwilliger en van verpleegkundige tot gast - kleur aan de dag.

Het multidisciplinaire team biedt 24 uurszorg. Er is samenwerking tussen vrijwilligers, (wijk)verpleging, huisartsen, coördinatorteam en bestuur. Dit alles op basis van gelijkwaardigheid; ieder met een eigen rol en verantwoordelijkheid. Er heerst een open communicatie tussen alle lijnen in de organisatie.

De periode rondom het levenseinde moet volgens de wens van de bewoner verlopen en we zetten ons in om dat mogelijk te maken.

Marjo de Bot
Voorzitter bestuur

Samenstelling bestuur

1 januari 2023 t/m 31 december 2023

Wart Wijthoff – voorzitter tot 1 januari 2023

Marjo de Bot – voorzitter vanaf 1 januari 2023

Cor Vonk – financiën tot 23 maart 2023

Jos van Huut – financiën vanaf 23 maart 2023

Hinke Bootsma – secretaris

Rob Baljon – algemeen bestuurslid vanaf 1 februari 2023-31 januari 2024

Reneé Hooijen – bestuurslid medische zorg

Saskia van Hardenbroek – bestuurslid fondsenwerving

Van het bestuur

Het bestuur is in 2023 zes keer bijeen gekomen voor overleg. Financiën en fondsenwerving worden iedere vergadering besproken evenals de stand van zaken in het hospice. Standaard heeft de locatiemanager deelgenomen aan de vergaderingen van het bestuur.

In juni kwam het bestuur in een extra vergadering bijeen om te bespreken op welke wijze de coördinatie binnen het hospice gecontinueerd kan worden na het besluit van de locatiemanager om haar dienstverband te beëindigen.

Het dagelijks bestuur kwam zes keer bijeen met vertegenwoordiging van het locatieteam. In dit overleg komt met name de dagelijkse gang van zaken in het hospice aan de orde zoals bedbezetting, personele zaken, vrijwilligerszaken, facilitaire zaken en financiën. Het dagelijks bestuur is niet besluitvormend, zij bereid besluitvorming voor aan het algemeen bestuur.

In 2023 hebben twee beleidsmiddagen plaatsgevonden waarin het bestuur samen met respectievelijk locatiemanager en een van de coördinatoren de situatie van het hospice op meerdere terreinen heeft besproken. Voor het lopende jaar zijn verschillende beleidsterreinen besproken en zijn acties uitgezet. Daarnaast is met name in het najaar van 2023 de toekomst van het hospice verkend vanuit de vraag “Waar staat De Vier Vogels over vijf jaar?”

Vanuit de (kwetsbare) financiële situatie, de huidige omvang en locatie van het hospice zijn mogelijke scenario's besproken welke richting geven aan de toekomstige ontwikkeling van het hospice en die in 2024 een vervolg zullen krijgen.

Jaarverslag Fondsenwerving

Dankzij de steun van een aantal fondsen konden wij onze projecten voor 2023 verwezenlijken. Hieronder vindt U de lijst en de projecten. Na meer dan twintig jaar intensief gebruik waren sommige onontbeerlijke zaken dringend aan vervanging toe.

Dit jaar hielpen ons:

Jan Willem Hendrik Pasma Stichting - *Het uitje voor onze vrijwilligers*

Van Capellen Stichting - *Vervanging van onze Matraspompen*

Stichting Bevordering maatschappelijke Dienstverlening Rotterdam - *Vervanging van onze bedkastjes*

Stichting Physico - *Vervanging Bedkastjes*

Stichting Heilige Geest Huis - *Vervanging Brandmelder*

Stichting Alewijn Florisz - *Nieuwe Tuinmeubels*

Stichting Elise Mathilde - *Nieuwe Bedkastjes*

Stichting Sophie Rosenthal - *Nieuwe Bedden*

Landelijke Vereniging Crematoria - *Training Vrijwilligers*

Stichting Theia - *Training Vrijwilligers*

Stichting 't Hofje van Gerrit de Koker - *Kerstverrassing Vrijwilligers*

Stichting Volkskracht - *Nieuwe Brandmelder*

Stichting Sint Laurens - *Complementaire Zorg*

Onze financiële situatie bleef, ondanks onze bezuinigingen, nog steeds précair, een gevolg van de coronaperiode en het vergoedingsbeleid van onze overheid. Zonder de gulle gevers was het ons niet mogelijk de noodzakelijke

projecten ten behoeve van onze bewoners, medewerkers en vrijwilligers uit te voeren.

Wij zijn onze trouwe sponsors dan ook zeer dankbaar!

S. van Hardenbroek-Plooi

Financiën

Wij hebben het jaar 2023 moeten afsluiten met een negatief saldo.

De rijksbijdrage was lager met name door onvermijdelijke onderbezetting tijdens de Coronajaren, dit negatieve effect zal ook nog in 2024 doorwerken. Door langdurige uitval door ziekte en verdrietige privé omstandigheden waren de personeelskosten aanzienlijk hoger dan begroot. Voor 2024 moet wederom met een negatief resultaat rekening worden gehouden.

Een fondsen wervingsactie is in volle gang. De vraag dringt zich op ; hoe kan een kleinschalig hospice als Hospice de Vier Vogels zich voldoende toekomstbestendig maken. Het vinden van het juiste antwoord is voor ons de hoogste prioriteit in 2024

Van het locatieteam

Het team van de informele zorg en formele zorg werken nauw samen rondom een bewoner. De zorgvraag wordt per bewoner afgestemd en op maat verleend. Dat vraagt veel flexibiliteit, inlevingsvermogen en kennis van alle medewerkers. De huisarts en het verpleegkundig team richten zich op de medische- en verpleegkundige zorg. Die verpleegkundige zorg wordt geboden door een vast team van Laurens Thuiszorg. De vrijwilligers richten zich op alles wat daarnaast nodig is: lichte verzorgende handelingen en ondersteuning aan bewoners, waken, aandacht maar vooral *'er zijn'*. Vrijwilligers hebben ook een belangrijke gastvrouw/gastheer functie voor bezoekers aan ons hospice en ontvangen hen met een warm welkom.

Het locatieteam bestaat twee vaste coördinatoren, een administratieve kracht, een huishoudelijk team en een locatiemanager. In verband met langdurige uitval van één van de coördinatoren door ziekte in 2023, hebben we gelukkig

de bereidheid gevonden van een aantal inval coördinatoren om de dagelijkse coördinatie te organiseren.

Samenstelling locatieteam:

- Henny Verschuren (locatiemanager tot 1 september 2023)
- Denise van der Pijl (coördinator)
- Nelly Troost (coördinator)
- Astrid Overbeeke (administratief medewerkster)

Het huishoudelijk team bestond in 2023 uit 2 parttime medewerkers. Vanwege vertrek van de locatiemanager en langdurige ziekte van een van de coördinatoren bestaat het team coördinatoren per 1 augustus 2023 uit:

- Denise van der Pijl
- Sharon Kindermans
- Judith Mackenze

Vertrouwenspersoon

Vrijwilligers, medewerkers of bewoners kunnen bij een vertrouwenspersoon terecht wanneer er iets is waar zij niet met de coördinatoren of locatiemanager over kunnen praten, maar ook voor zaken die in de privésfeer spelen en invloed kunnen hebben op het functioneren tijdens het werk. In 2023 is er geen gebruik gemaakt van de diensten van de vertrouwenspersoon.

Bewoners

In 2023 hebben we 57 bewoners kunnen opnemen in het hospice.

Bewoners	Opgenomen vanuit	Gemiddelde opnameduur	Gemiddelde leeftijd
opgenomen bewoners: 57 waarvan in het hospice overleden: 54	Ziekenhuis: 32	1-10 dagen: 29	40-60 jaar: 7
	Thuis: 22	10-30 dagen: 20	60-80 jaar: 25
	Verpleeghuis: 3	30-60 dagen: 6	80-90 jaar: 17
		60-90 dagen: 1	>90 jaar: 8

waarvan naar het verpleeghuis zijn gegaan;3		>90 dagen: 1	
---	--	--------------	--

De “laatste zorg “ team heeft in 2023 14 bewoners de laatste zorg gegeven. Het werk van dit speciale team vrijwilligers wordt zeer gewaardeerd. Met liefde, licht en energie verlenen zij, vaak samen met een familielid, de laatste zorg aan onze bewoners.

Nazorg

In de zorg die wij geven, is er niet alleen aandacht voor de bewoner maar ook voor de naasten van de bewoner en daarmee ook voor hún nazorg. Ongeveer twee weken na het overlijden van de bewoner wordt door de coördinator contact opgenomen met de naaste met de vraag of er behoefte is om nog een keer ‘na te praten’. Met een kwart hiervan is een afspraak gemaakt voor een nazorggesprek in het hospice. Het merendeel gaf aan geen behoefte te hebben aan een dergelijk gesprek. Het telefoontje na twee weken was voor hen voldoende en werd als prettig ervaren.

Herinneringsbijeenkomsten

In 2023 hebben er twee herinneringsbijeenkomsten in het hospice plaatsgevonden. Wij herdenken dan de bewoners die bij ons in het hospice zijn overleden. De naasten van overleden bewoners, vrijwilligers en medewerkers zijn uitgenodigd voor deze bijeenkomst. Dit jaar werd, op één van de bijeenkomsten, de muziek verzorgd door een naaste. Zij zong het lied dat zij had gemaakt én gezongen op de uitvaart van haar vader. Het is fijn om samen nog eens heel bewust stil te staan bij onze overleden bewoners en een ieders naam te noemen.

Aanvullende (‘complementaire’) zorg

Aanvullende zorg helpt de bewoners tot uitdrukking te brengen wat er in hen leeft. Hierbij worden beeldende werkvormen gebruikt als muziek, beweging, aanraking, schilderen en gesprek. Onze ervaring is dat de inzet van deze werkvormen veel kan toevoegen aan de kwaliteit van leven in deze laatste fase. Zeker in de verwarrende tijd waarin we momenteel leven was deze zorg voor

veel van onze bewoners en hun naasten een waardevolle ervaring en hielp het hen om het leven én elkaar los te laten.

Onze vrijwilligers

Het is hartverwarmend te constateren dat we het hospice draaiend kunnen houden met een groot aantal vertrouwde en nieuwe vrijwilligers. In de evaluatie- en jaargesprekken met de vrijwilligers komt vaak naar voren dat het een meerwaarde is dat je met zoveel diversiteit aan mensen er mag zijn voor onze bewoners. *“ik kom hier mensen tegen die ik in mijn eigen leven niet zomaar tegenkom, maar waarvan ik merk hoe boeiend het is om hier samen te werken”*. Naast het bieden van zorg geeft me dit zelf ook inspiratie voor mijn eigen leven.

We hebben vrijwilligers mogen verwelkomen en ook uitgezwaaid. Voor de dagelijkse zorg en kookdiensten kunnen we nog altijd vrijwilligers gebruiken.

Onder andere vanwege wisselingen in het coördinatieteam zijn in 2023 vrijwilligersavonden gehouden waarin de vrijwilligers door voorzitter en lid van het bestuur zijn geïnformeerd over de gang van zaken binnen het hospice. Daarbij is ook de financiële situatie besproken en is toegelicht dat zorgvuldig met onze uitgaven moet worden omgegaan.

Er is een nieuw digitaal roosterprogramma voor vrijwilligers in gebruik genomen genaamd P!inkbee. daarmee sluiten we aan bij andere hospices ook bij de VPTZ zijn aangesloten en gebruik maken van P!inkbee

Aantal vrijwilligers januari 2023	Afscheid genomen	Nieuwe vrijwilligers	Aantal vrijwilligers december 2023
56	27	8	29

Gemiddelde leeftijd	Jaren 'in dienst'	Type vrijwilligers
56 jaar	0-3 jaar: 36 3-6 jaar: 13	Tuin: 1 Klussen: 2

	6-9 jaar: 3 9-12 jaar: 4	Administratie: 0 Ondersteunend coördinator: 4 Inval zorgvrijwilligers: 2
--	-----------------------------	--

Door middel van de digitale nieuwsbrief 'Blik' worden vrijwilligers (en medewerkers) maandelijks op de hoogte gehouden van diverse ontwikkelingen.

Scholing vrijwilligers en medewerkers

Momenten om ervaringen te delen en om kennis te vergaren, zijn van groot belang. Dankzij het geld van fondsen konden we ook dit jaar weer een mooi scholingsaanbod doen aan onze vrijwilligers en medewerkers.

De inhoud van de scholing richtte zich deels op het bespreken van bewoners casuïstiek. Hoe om te gaan in bepaalde situaties, wat heeft me emotioneel geraakt en hoe werk je goed samen.

De bijeenkomst : werken vanuit de bedoeling wordt bijzonder gewaardeerd. Het verbindt , sterkt de samenwerking ,we delen dan onze visie en vanuit welke waarden wij zorg willen bieden

Andere scholing richtte zich op de praktische zorgkant. Hoe til ik verantwoord, hoe help ik een bewoner goed uit bed of wat is belangrijk in de samenwerking als vrijwilliger en verpleegkundige.

Naast de basistraining die voor alle nieuwe vrijwilligers verplicht is, werden de verschillende verdiepingsbijeenkomsten, de Handen aan het Bed training, training hand- en voetmassage, de BHV-cursus en diverse trainingen van de VPTZ bijgewoond door verschillende vrijwilligers, medewerkers en het verpleegkundig team.

Middels deze bijeenkomsten houden we de kwaliteit op peil.

Ook tijd voor ontspanning

Naast deze scholingsbijeenkomsten hebben we voor het gehele hospiceteam een leuk kerstfeest kunnen organiseren.

Bloementeam en tuin

De uitstraling van mooie verse bloemen in huis, is een visitekaartje van ons hospice. Ook in het afgelopen jaar zorgden een team van vrijwilligers er voor dat de bewoners en familie dagelijks konden genieten van mooie bloemen in huis.

Onze tuin-vrijwilliger heeft met veel enthousiasme en hulp van collega vrijwilligers, gewerkt in onze prachtige stadstuin. Regelmatig krijgen we complimenten van bewoners en familie die genieten van de tuin. Het is mooi om midden in de stad te kunnen genieten van bomen en planten.

Samenwerking

Netwerk Palliatieve Zorg Rotterdam e.o. (NPZR)

Aan de verschillende Ketenbijeenkomsten en de Klankbordgroep Bijna Thuis Huizen werd deelgenomen door de (wijk)verpleegkundige en de locatiemanager en indien van toepassing de voorzitter van het bestuur. Deze bijeenkomsten worden als zeer zinvol ervaren. Er ontstaan mooie initiatieven, er wordt veel informatie met elkaar gedeeld en van elkaar geleerd.

Hospices uit de regio

Naast de ontmoetingen tijdens de bijeenkomsten van het NPZR is er contact tussen de verschillende hospices in Rotterdam en Barendrecht. Op het niveau van coördinatoren/locatiemanager en verpleegkundigen werden ervaringen en vragen uitgewisseld.

VPTZ

Door de coördinatoren en locatiemanager is deelgenomen aan een aantal bijeenkomsten van de VPTZ. Vanuit deze landelijke Vereniging Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) is er op allerlei gebied ondersteuning rondom onze nieuwe uitdagingen.

In 2023 heeft de ontwikkeling van het kwaliteitskompas voor het hospice een vervolg gekregen. Naar aanleiding van een enquête onder vrijwilligers en medewerkers heeft een dialoogsessie plaats gevonden waaraan door afvaardigingen van vrijwilligers, medewerkers, verpleegkundig team en bestuur is deelgenomen. Er is vastgesteld wat goed gaat en er is duidelijk geworden

waar verbeteringen wenselijk zijn. Het coördinatieteam heeft deze aandachtspunten opgepakt door een aanpassing te maken van het vrijwilligersbeleid, de werving en begeleiding van vrijwilligers aan te laten sluiten bij de landelijke ontwikkelingen rond vrijwilligers beleid.

Verpleegkundig team Laurens

Een goede samenwerking met het verpleegkundig team is van groot belang. Vanuit verschillende perspectieven en deskundigheid dragen we zorg voor de laatste uren, dagen, weken van onze bewoners en hun naasten. De samenwerking is geïntensiveerd om dit ook te kunnen beiden. Regelmatig overleg met de wijkverpleegkundige van het team, overleg met de teamleider van het verpleegkundig team dragen daartoe bij.

Donatieapp

Naast subsidie vanuit het Ministerie van VWS en eigen bijdragen van bewoners is het hospice afhankelijk van giften en donaties voor het realiseren van voorzieningen die het verblijf van bewoners veraangename.

Op de website is een link/app toegevoegd waarmee bezoekers op eenvoudige wijze een eenmalige of periodieke bijdrage kunnen storten.

Zorgkaart Nederland

In 2023 hebben zes nabestaanden een zeer positieve waardering gegeven over het verblijf van hun naaste in De Vier Vogels op www.zorgkaartnederland.nl